

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана

« 31 » 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Неофункціоналістські та постструктуралістські соціологічні теорії

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія / «Sociology»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20 /20__
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: Соболевська М.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПББ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПББ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник(и): Соболевська М.О. д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри теорії та історії соціології

_____ Малес Л.В.

Протокол № 25 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – поглибити знання студентів про стан розвитку сучасної соціологічної теорії, ознайомити їх із актуальними тенденціями розвитку соціології – постструктуралізмом та неофункціоналізмом, представити перспективи розвитку сучасного соціологічного теоретизування.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.*
2. *Вміти працювати з науковою літературою та першоджерелами*
3. *Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії*

3. Анотація навчальної дисципліни:

Спецкурс спрямований на ознайомлення студентів магістратури соціологічного факультету із провідними напрямками, що сформувалися в соціології наприкінці ХХ століття – неофункціоналізмом та постструктуралізмом. Кумулятивний характер соціологічного знання обумовлює як різносторонню критику в сучасних соціологічних теоріях попередніх теоретичних здобутків, так і спроби здійснити новий синтез старих суперечностей, дати власний прогноз розвитку соціологічного знання у майбутньому.

4. Завдання (навчальні цілі):

дати розгорнуту картину ситуації в сучасному соціологічному теоретизуванні крізь призму аналізу двох провідних напрямків, що сформувалися в соціології наприкінці ХХ століття – неофункціоналізму та постструктуралізму. Але насамперед завдання курсу полягає у виробленні у студента здатності до критичної саморефлексії у процесі пізнання складної соціальної реальності, спираючись на досягнення сучасної соціологічної теорії.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність самостійно формулювати цілі, ставить конкретні завдання наукових досліджень і вирішувати їх за допомогою сучасних дослідницьких методів (фк22)
- Здатність використовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння-для участі в наукових і наукоприкладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (фк23)
- Здатність операціоналізувати концепти сучасних соціологічних теорій в дослідженнях суспільства (фк24)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Основні принципові положення неофункціоналістської та постструктуралістської течій сучасної соціологічної теорії	Лекція, семінар, самостійна робота	Контрольна робота, опитування	10
1.2	Специфіку цих течій в соціології та їх основних представників	Лекція, семінар, самостійна	контрольна робота	10
2.1	Працювати з бібліографією та першоджерелами, аналізувати, узагальнювати, робити порівняльну характеристику персоналій, ідей та принципів	Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота	30
2.2	Використовувати фундаментальні соціологічні знання на практиці для опису й пояснення процесів розвитку теоретичного знання	Лекція, семінар, самостійна робота	Наукова стаття	50

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2
Програмні результати навчання (назва)				
Самостійно формулювати цілі, ставить конкретні завдання наукових досліджень і вирішувати їх за допомогою сучасних дослідницьких методів (прн28)	+	+	+	+
Застосовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння для участі в наукових і науковоприкладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (прн29)	+			+
Операціоналізувати концепти сучасних соціологічних теорій в дослідженнях суспільства (прн30)		+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- активна робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – 16 балів/9 балів (8 занять по 2 максимальні бали або 1 мінімальний бал кожне)
- виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 20 балів/14 балів (2 роботи по 10 максимальних або 7 мінімальних бали за кожну)
- Підготовка наукової публікації: РН3, РН4 – 24 балів/13 балів
- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

- активна робота на семінарських заняттях – протягом семестру
- Кр 1 з теми 1-4, РН 1.2, РН 2.1 – після теми 4
- Кр 2 з тем 5-7, РН 2.1, РН 2.2 – після теми 7
- Підготовка наукової публікації, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – останнє практичне заняття

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Неофункціоналістські теорії в сучасній соціології				
1	Особливості формування та напрямки розвитку сучасної соціологічної теорії.	2	2	10
2	Неофункціоналізм як переосмислення парсонівської спадщини	4	-	10
3	Неофункціоналізм. версія Дж. Александера		2	10
4	Неофункціоналізм у соціології: версія Н. Лумана		2	10
2. Постструктуралістські соціологічні теорії				
5	Особливості постструктуралістської соціальної методології.	2	2	10
6	Постструктуралістська соціологія П. Бурдьє		2	10
7	Теорія структуризації Е. Гіденса	2	2	8
ВСЬОГО		10	12	68

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **10 год.**

Семінари – **12 год.**

Самостійна робота - **68 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

- Alexander J. Theoretical Logic in Sociology. 4 vols. Berkeley: University of California Press, 1982-1984.
- Delanty G. Social Theory in a Changing World. Conceptions of Modernity. – Cambridge: Polity Pr., 1999.
- Ritzer J. (ed.) Frontiers of Social Theory: The New Syntheses. – New York: Columbia University Press, 1990.
- Ritzer G., Smart B. Handbook of Social Theory. - London: SAGE, 2001.
- Turner J. (ed.) Theory Building in Sociology: Assessing Theoretical Cumulation. Newbury Park: Sage, 1989.
- Waters M. Modern Sociological Theory. - London: Sage, 1994.

Додаткова:

- Alexander J. C. Neo-Functionalism. Introduction - Newbury Park: Sage Publications, 1985. – P. 7-18.
- Alexander J. C. Neofunctionalism and After. – London: Basil Blackwell, 1998.
- Bourdieu P. Distinction: social critique of the judgment. – Cambridge, Mass.: Harvard Univ. press, 1984.
- Bourdieu P. The logic of Practice. – London: Cambridge polity press, 1990.
- Bourdieu P. Social space and symbolic power//Sociological Theory, 1989.- Vol.7. - P. 14-25.
- Giddens A. The Constitution of Society. Outline of the Theory of Structuration. Cambridge: Polity Press, 1984.
- Giddens A. The Consequences of Modernity. Cambridge: Polity Press, 1990.
- Reckwitz A. Toward a Theory of Social Practices : A Development in Culturalist Theorizing // European Journal of Social Theory. – Vol.5 (2) - May 2002. - P.243-263.
- Thornhill C. Niklas Luhmann and the sociology of the constitution // Journal of Classical Sociology. - Vol.10 (4) - 2010 №4 - P. 315-337.
- Wrong D.H. The problem of order: what unites and divides society. – N.Y.: FreePress, 1994